

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

BRNO 1975

Berge hervorgerufen wurde. Bei der Versetzung des Erdreiches wurde eine Kulturschicht an mehreren Stellen erfasst, sogar auch in einem 150m langen Auslauf mit einigen Feuerstellen und einer umfangreichen Aschenstätte. Der Auslauf begrenzte die Randzone der allmählich aufeinander geschobenen schindelartigen Abrutsche, die als markanter morphologischer Wall quer durch den Abhang verläuft. Die Fundschichten weisen zu seiner Entwicklung eine verschiedene zeitliche Beziehung auf. Die älteren von diesen wurden durch die Abrutschbewegungen gestört, die Überreste der jüngeren Besiedlungsphasen entstanden bereits auf den einzelnen Abrutschstufen und sind nur durch Solifluktion gestört und die jüngsten von diesen blieben an günstigen Stellen in einem ungestörten Zustand erhalten.

In bestimmten Arealen gelangten nach den Herrichtungen an die Oberfläche auch Überreste, der schon in den Jahren 1933-1935 untersuchten Kulturschicht, die nun neuerdings bemerkenswerte Funde gewährte, besonders Bruchstücke von Figuren aus gebranntem Ton und einen bunt verzierten Mammutstossszahn. Durch eine Reihe von kleineren Sondagen und einigen kleineren Flächenabdeckungen konnte man eine Übersicht von dem bunt gewellten Terrain und von der Entwicklung der Abrutschbewegungen gewinnen. Eine von den Grabungen deckte plastisch eine Seite der Abrutschzone gemeinsam mit einem grossen Kalksteinblock ab und ermöglichte eine Reihe von bedeutenden Funden zu gewinnen, besonders auch eine zahlreiche Steinindustrie und beinerne Werkzeuge. Eine andere beglaubigte das Ausmass einer kleinen Mammutknochenanhäufung und eine weitere wiederum den Verlauf der Fundhorizonte und der Dislokationslinien der Abrutsche im Bereich der Grabungen aus den Jahren 1933-1935. Mit Rücksicht darauf, dass sich infolge des komplizierten Aufbaues des Abrutschgebietes die Lagerungsverhältnisse der Schichten sehr schnell ändern, werden die Arbeiten als präventive Grabung weiterhin nur mit der Methode von Orientierungssondagen fort-schreiten können.

NOVÁ PALEOLITICKÁ STANICE U PŘESTAVLK

/okr. Přerov/

Bohuslav Klíma, AÚ ČSAV Brno

/Tab. 4/

Do průzkumu paleolitických stanic ve středním Pomoraví se r. 1973 zapojil Dalibor Kolbinger z Hulína /1/. Jeho další obchůzky v terénu byly orientovány na příhodné táhlé vyvýšeniny a k minerálním pramenům do prostoru mezi Přerovem a Napajedelskou soutěskou, odkud byly zatím známy spíše jen ojedinělé nálezy bíle patinovaných silexů. Záměr se vydařil. Již koncem roku 1974 předložil jmenovaný spolupracovník ústavu dostatečně početnou a typologicky zajímavou sbírku kamenné industrie, která představuje objev nové paleolitické stanice.

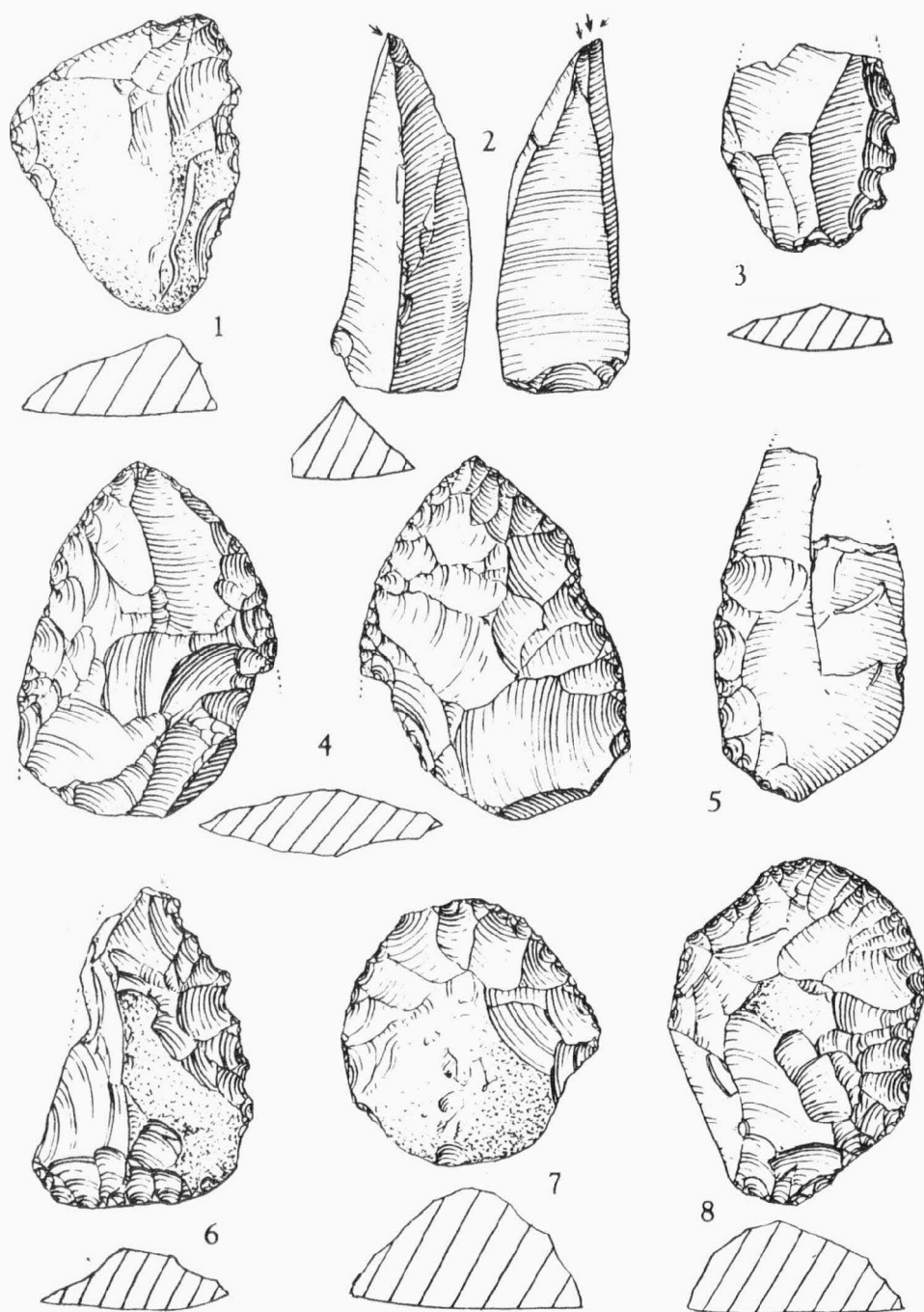
Naleziště leží těsně nad obcí Přestavky /okr. Přerov/ a táhne se napříč tratí "Opálky" až k okraji lesa na návrší. Nálezy jsou roztroušeny na značné ploše a tvoří výraznější koncentrace. Hojnější jsou jen v úseku několika jemných terenních zdvihů. Tato okolnost souvisí zřejmě se stratigrafickými momenty úložných poměrů. Naznačuje však možnost pozdější orientační sondáže, která by napověděla více o vztazích povrchových nálezů v ornici k podloží. Příměs hrubých písků v povrchové vrstvě napovídá, že to budou zvětraliny zdejších pískovců a v těch nejsou vyloučena ani podrobnější zajímavá pozorování. Zatím se nepodařilo zachytit doprovodné nálezy kamenné industrie.

Ta sama poskytuje tvarově jednotný obraz, nevykazuje výrazné typologické výchylky a lze ji zařadit rámcově k nalezištím aurignacienu pomoravského typu, která doplňují tvarový obsah obsahově nejednotné industrie z Předmostí. V tom lze vidět i značný význam nové stanice. V dosavadních sběrech vystupují do popředí hlavně škrabadla. Jsou poměrně hojná, tvarově pestrá a vyznačují se vysokými archaickými formami. V druhé řadě zaujmou pozornost bifaciálně plošně retušované listovité hroty a jim blízká drásadla. Méně početná je kategorie rydel, dlátovitě upravených předmětů a řada retušovaných čepelí. V průběhu hran se jednotlivě uplatňuje ojediněle i zoubkování. Poměr skutečných nástrojů a klasifikovatelných silexů /95/ k doprovodné řadě odštěpů, zlomků a třísek suroviny /56/ je velmi příznivý. Nelze proto pochybovat o tom, že nové stanoviště je sídlištního charakteru s přímou výrobou kamenné industrie a že v pokračujícím průzkumu poskytne rozsáhlejší sběry i pozoruhodné typy.

P o z n á m k y :

1 B. Klíma, Paleolitické nálezy z Hulínska, Přehled výzkumů 1973, 17.

Eine neue paläolithische Station bei Přestavky /Bez. Přerov/. Im Rahmen der Erforschung der paläolithischen Besiedlung im mittleren Marchgebiet gelang es dem Mitarbeiter des Institutes D. Kolbinger im Jahre 1974 oberhalb des Dorfes Přestavky in der Flur "Opálky" eine neue paläolithische Station zu entdecken. Bereits die ersten Funde erbrachten typologisch interessante Formen von Schabern, Blattspitzen und Kratzern, durch die sie sich zu den Aurignacienfundorten des Marchtypes reihen und so den Inhalt der uneinheitlichen Industrie aus Předmostí erklären. Das Verhältnis der Werkzeuge und der klassifizierbaren Silexe /95/ zu den Begleitgegenständen der Produktion /56/ ist günstig und zeigt, dass eine weitere Erforschung gewiss umfangreiche Lesefunde gewähren wird.

Tab. 4
 Přestavky / okr. Přerov / . Výběr nástrojů z nové paleolitické stanice. - Auswahl an Geräten aus einer
 neu entdeckten paläolithischen Station.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík

Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský

Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby : doc. dr. B. Klína, A. Životská

Na titulním listě : stříbrná spona z doby stěhování národů ze Šakvic

Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně

Evidenční číslo : ÚVTEI-73332

Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné